

USCA

POST

KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Verschijnt minstens vijf maal per jaar
Redactie: A. G. van Herk Tel. 030-881741
Livingstonelaan 249 - 3526 HG Utrecht
Maart 1992 ISSN 0922-0089 Nummer 58

EEN SCHAT OP DE FILATELIEBEURS '92

Even een terugblik op de Filateliebeurs '92 die eind januari wederom werd gehouden in Huizen. Dit jaarlijks terugkerende evenement duurde ditmaal drie dagen en dat was geen eenvoudige opgave voor de bemanning van onze stand. Bij deze alle lof en onze welgemeende dank aan de echtparen Jonker, Udo en Lourens. Mede door hun inzet mag de beurs ook dit jaar weer geslaagd genoemd worden.

Nieuw was dit jaar het symposium voor redacteuren van verenigingsbladen en uiteraard was uw "verslaggever" Van Herk ter plekke.

Een aantal nieuwe leden meldde zich spontaan aan bij onze standbemanning en ons Lexicon, waarvan weer een aantal werd verkocht, staat nog steeds volop in de belangstelling.

Maar het aardigste wat we meemaakten was dat iemand ons een foto kwam brengen van

een stel zegels die hij had gevonden in een dubbeltjesboek (zie de afb. op blz. 1367). Op het eerste gezicht drie heel gewone zegels, totdat de liniaal en de tandingmeter werden gebruikt. Want dat bracht aan het licht dat wij hier te maken hebben met één van de zeldzaamste zegels in de Amerikaanse filatelie, namelijk de Scott 613, de 2 cent Harding van de rotatiepers met de tanding 11. Deze zegel komt binnenkort in Zwitserland onder de hamer en de eigenaar verwacht, gelet op de centrering en de afstempeling, een netto opbrengst van rond de f 6.000.-- en dat is niet slecht voor een uurtje spitzen in een stockboek!

EEN GEVAL VAN SPIONAGE ?

Clubgenoot Kokkelkoren is in het bezit van een cover die op 28 juli 1856 uit Washington DC werd verzonden aan een zekere Col. Thompson, die toen in Baltimore verbleef. U mag die brief zien op blz 1369.

"Nou, èn", zegt u misschien. Maar lees dan eerst eens het bericht dat zich in die envelop bevond. Op een strook staat getypt: "New York 26 juli. (Adres) Wm. A. Bradley, E(ast) St(reet) Opposite Hall, Washington. Stearns heeft van Benedict de papieren van Thompson gekregen en is naar huis gegaan. De Kolonel moet hem de pas afsnijden en ze hoe dan ook in handen krijgen. J. M. Nelson." De hier genoemde Thompson is vast en zeker degeen aan wie de brief is gericht. Is hier sprake van een spionageaffaire? Waren Nelson en Bradley Secret Service-agenten? Wie zoekt dit eens even uit? Misschien is dit de bron voor een belangrijke bijdrage aan de geschiedschrijving van de U.S.A.! Mooie hobby toch, die filatelie.

EEN (ROCK EN) ROLZEGEL IN DE USA

De aanhouder wint. Na een intensieve campagne die vier jaar lang met alle middelen is gevoerd, is de USPS gezwicht: er komt een Elvis Presley zegel.

Jarenlang heeft de USPS geworsteld met de twee zielen in zijn borst: zullen we nou of zullen we niet? Maar nu is de knoop doorgehakt. De populisten hebben het gewonnen van de moraalpredikers.

En dat willen zij weten ook! Onlangs heeft in het Hilton Hotel van Las Vegas de presentatie plaatsgehad van een tweetal ontwerpen voor de komende zegel. Als u even blz 1370 opslaat, kunt u ze zien.

Het ene toont de King of Rock 'n Roll uit de vijftiger jaren, toen hij nog jong en slank was. Het andere toont zijn image uit de jaren zeventig: ouder, gezet en met bakkebaarden. In beide gevallen met de onmisbare microfoon in de hand, want wie zou Mr. Presley ooit hebben gekend als er geen microfoons waren geweest? De ontwerpen zijn gekozen uit tientallen inzendingen. Of daarbij ook de blote baby op het haardkleedje was, weten wij niet.

Maar nu het mooie. Voor het eerst in de geschiedenis zal Groot Publiek de keuze uit deze twee nostalgische beelden mogen bepalen. De Post zorgt voor vijf miljoen stembriefkaarten, gratis bij de postkantoren. En daarmee zal G. Publiek de beslissing afdwingen.

In mei zal de uitslag bekend worden. Tot zo lang moet u zich 's nachts nog wentelen in uw legerstede, gepijnigd door de vraag wie het wordt, de oude of de jonge Elvis. Ja, "Elvis" staat er op de zegel. Dat de

man bij de Burgerlijke Stand bekend was als Presley was van geen belang. Mooi toch ook, hè? Leeft u zich nou eens even in: Johan Enschedé & Zn drukt een zegel voor onze eigen PTT met een portret en de naam Johnny. Dan weet u toch ook meteen wie het is? Zodra de uitslag bekend is, sturen wij u een telegrammetje, hoor.

ZIE EEN GAT IN GAATJES !

Langzaam maar zeker wordt de Scott Specialized Catalogue beter. In de editie 1992 is een aantal nieuwtjes te vinden en bij één daarvan willen we even stilstaan.

Voor het eerst zijn twee soorten tandingen opgevoerd bij de rolzegels uit de Liberty-serie van 1954 en de blauwe en rode luchtpostrolzegels van 1958 met het straalvliegtuig erop. We zijn nog niet zover dat die variëteiten nu ook een eigen nummer of subnummer hebben gekregen, maar ook Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd. Zij die verzamelen, haasten niet.

De twee bedoelde tandingtypen zijn die met grote en die met kleine gaatjes (zie de afb. op blz. 1370). Het verschil is gemakkelijk met het blote oog te zien. De tandingmaat is steeds dezelfde, namelijk 10. Tot nu toe is dit verschil velen ontgaan, omdat de catalogus het niet noemde. Nu dat eindelijk wél is gebeurd, valt te verwachten dat de belangstelling ervoor sterk zal toenemen, vooral wanneer de albumfabrikanten er vakjes voor gaan opnemen.

Het verschil in gaatjesgrootte vindt zijn oorzaak in de fabricagemethoden die tussen 1954 en het begin van de jaren 1960 zijn toegepast.

De eerste rolzegels waren de 1c, 2c en 3c die in 1954 "wet", dus op nat papier, werden gedrukt van platen met 170 stuks (10 x 17) op de Stickney rotatiepers. Het papier is iets dunner dan dat van andere drukken en ze hebben een gele gom. De tandinggaatjes zijn "groot" en bij elke 17e zegel is een joint line te vinden. In 1958 kwam er nog een 4c bij, maar die bestaat enkel met (17 verschillende) Bureau precancels. Deze vier zegels komen niet voor met "kleine" tandinggaatjes.

In de tweede helft van 1956 begon het BEP de Liberty coils te drukken op de nieuwe Cottrell pers. De platen daarvoor waren 384 zegelbeelden groot (16 x 24) en de joint line deed zich voor bij elke 24e zegel. Gedrukt werd op droog papier (dry printing) dat dikker was en een witte gom kreeg. De tandinggaatjes hielden het zelfde formaat, dus "groot". De meeste rolzegels van 2½c, 4c, 4½c, en de blauwe 7c luchtpost zijn op deze wijze aangemaakt.

Eind 1957 werden de drukplaten voor de Cottrell pers geleidelijk vervangen door platen met 432 zegelbeelden (18 x 24) waartussen geen bruggen voorkwamen.

Begin 1960 werd de productie van rolzegels volledig geautomatiseerd en daarbij werd een nieuwe perforeer-machine ingeschakeld die kleinere gaatjes maakte dan tot dusver het geval was geweest. Deze "kleine" gaatjes doen zich uitsluitend voor bij zegels die gedrukt zijn van platen met 432 stuks. Rolzegels die na het in gebruik nemen van de nieuwe perforeermachine voor het eerst zijn uitgekomen, zoals de 25c Paul Revere en de rode 7c luchtpost, komen om die reden alleen voor met "kleine" gaatjes.

De rolzegel van 1¼ c met het Gouverneurspaleis in Santa Fe erop, die medio 1960

uitkwam, vormt een bijzonder geval. Omdat de in 1960 in gebruik genomen Huck pers, waarop deze zegel werd gedrukt, nog geen precancels kon afdrukken, werden daarvoor twee onderwetse platen van 384 stuks gebruikt op de Cottrell pers. Gevolg: "grote" gaatjes. Later is ook de Bureau precancelversie van deze zegel met "kleine" gaatjes afgeleverd.

Samenvattend een overzicht van de in de Scott gegeven prijzen voor postfris in \$:

		Druk	Grote Gaatsjes	Kleine
1c	Washington	nat	0.35	-
2c	Jefferson	"	0.16	-
3c	Liberty	"	0.24	-
4c	Lincoln	"	0.50	-
1c	Washington	droog	0.18	0.18
1 1/4 c	Santa Fe	"	?	0.15
2c	Jefferson	"	0.25	0.15
2 1/2 c	Bunker Hill	"	0.25	?
3c	Liberty	"	0.40	0.15
4c	Lincoln	"	4.00	0.15
4 1/2 c	Hermitage	"	1.50	7.50
25c	Revere	"	-	0.50
7c	Luchtpost blauw	"	2.25	6.75
7c	Luchtpost rood	"	-	4.00

Hieruit blijkt dat sommige variëteiten lastig te vinden zijn. De 4 1/2 c met kleine gaatjes kost vijfmaal zoveel als die met grote en bij de blauwe 7c luchtpost is die verhouding 3 op 1.

Het is goed dat de Scott dit verschijnsel signaleert, al hebben wij de indruk dat de gegeven prijzen wat speculatief zijn. De praktijk zal ze ongetwijfeld meer in overeenstemming met de markt brengen.

Intussen menen wij dat niemand er spijt van zal krijgen als hij of zij op zoek gaat naar deze variëteiten.

DE U.S. KERSTZEGEL 1969 GESPECIALISEERD
Afbeeldingen op blz 1368

Mocht u een beetje tot stilstand zijn gekomen met uw hoofdverzameling en daarom uitzien naar een niet al te grote, maar wel interessante specialisatie, dan kunnen wij u misschien een gouden tip geven. Legt u zich eens toe op de Kerstzegel van 1969, Scott 1384.

Daarvan bestaan namelijk meer variëteiten dan van alle tot dusver in de USA verschenen Kerstzegels bij elkaar. Het ontstaan daarvan lag voornamelijk in het tamelijk gecompliceerde zegelbeeld - een winterse zondag in Norway, Maine - en de vele kleuren die bij het drukken zijn gebruikt, en in de precancels die er bijwijze van proef in een viertal steden op zijn aangebracht. Het doel van die proef was uiteraard een versnelde behandeling van de Kerstpost door het overbodig worden van de afstempeling. De verzenders kregen het verzoek hun post te bundelen, met de zegel rechts boven. De keus was gevallen op de steden Atlanta GA, Baltimore MD, Memphis TN en New Haven CT. In totaal waren 30.440.000 precancels naar de postkantoren gegaan, namelijk 6.745.000 naar Atlanta, 14.625.000 naar Baltimore, 5.500.000 naar Memphis en 3.570.000 naar New Haven. Betrekkelijk kleine aantallen eigenlijk als men de omvang van de Kerstpost in de USA in aanmerking neemt.

Van de precancels bestaan nogal wat variëteiten. Die van Atlanta zijn te vinden in drie kleuren: zwart, groen en lichtgroen. En in één en hetzelfde vel kwam de komma tussen stads- en staatsnaam voor in twee

vormen, te weten met een ronde en met een rechthoekige kop.

De precancels van New Haven zijn óf in offsetdruk aangebracht in lichtgroen of groen, óf in boekdruk in een donkergroene kleur. Bij de voorafstempeling in Baltimore zijn ook weer de bovenbeschreven twee typen komma's te vinden. Op horizontale strips van 5 zijn de lijnen soms $8\frac{1}{4}$ inch (20.95 cm), soms $8\frac{1}{2}$ inch (21.6 cm) breed.

Hoezo nu twee typen komma's? De drukvormen voor de precancels in de vier genoemde steden waren gefabriceerd door de Mount Vernon Publishing Company in Washington D.C. En dit bedrijf heeft, zonder zich daarvan bewust te zijn, twee soorten komma's gebruikt. Het verschil werd pas later geconstateerd, uiteraard door verzamelaars!

Het was onvermijdelijk dat er precancel freaks ontstonden, misdrukken van allerlei aard, zoals die ook van andere precancels bekend zijn. Beschadigde letters, letters met een breukje, te lichte drukinkt, set-offs (afdrukken in spiegelschrift op de rugzijde), en back prints (afdrukken in normaal leesbaar schrift op de rugzijde). Ze zijn allemaal te vinden en de jacht erop is boeiend!

Van de zegel zelf, waarvan er 1.7 miljard in omloop kwamen, zijn ongetande varianten bekend en drie verschillende misdrukken met één weggevallede kleur, namelijk zonder geel, zonder lichtgroen en zonder rood. En verder kunt u zich verlustigen in exemplaren met verschoven of geheel ontbrekende block tagging, met gedeeltelijk weggevallede kleurfragmenten of kleuren die niet in register staan, met onvolledige plaatnummers, tandingfouten of met een extra tandingrij van boven naar beneden over het midden van de zegel.

Van deze laatste variëteit is iets meer te vertellen. Onze zegel is gedrukt op de Huck pers. Het formaat ervan is precies dubbel zo groot als dat van de langlopende zegels die in die tijd op de Huck werden gedrukt. Voor het perforeren gebruikte men dezelfde machine, nadat daarin elke tweede naaldenkam hoger was afgesteld om te voorkomen dat er gaatjes mee werden aangebracht. Dat is soms niet nauwkeurig genoeg gebeurd en dan kwamen die gaatjes er toch, soms in een complete rij.

Ook een ander verschijnsel dat zich bij de Huck persen steevast voordeed, is bij onze zegel te vinden: strepen of vegen tussen de zijanten van zegels, in ons geval groen van kleur. De drukplaten waren slechts twee gelegenheden zegels (of vier langlopende) breed, zodat ze naast elkaar op de Huck pers moesten worden geplaatst. De naden ertussen liepen vol inkt en veroorzaakten ongewenste strepen of vegen op de vellen zegels. Hetzelfde verschijnsel dus als de "joint lines" op de Stickney rotatiepersen waarop altijd twee drukplaten waren gemonteerd. Toch worden "onze" strepen niet zo genoemd. Ze treden namelijk niet altijd op en ze zijn bovendien uiteenlopend van dikte. Joint lines daarentegen zijn constant.

Voor het drukken van een loketvel waren 2½ drukplaten nodig en dat heeft geleid tot 1250 mogelijke combinaties van vijf plaatnummers in groen en rood op de bovenrand resp. de onderrand! Er zijn in totaal 65 rode en 119 groene plaatnummers gebruikt. Die zijn ook allemaal te vinden op de variëteiten met precancel, met uitzondering van n° 31216. Wie van onze lezers ons het eerst een complete collectie hiervan kan tonen, zal door de redacteur worden voorgesteld voor het erelidmaatschap voor het leven!

Nog even terug naar de precancels: de postmaster general had bepaald dat die overal geldig waren, dus niet alleen in de vier steden. En ook dat opent weer een uitgebreid jachtterrein voor de liefhebber: precancels met afstempeling uit andere plaatsen.

De proef is overigens als mislukt beschouwd want - al was het Kersttijd - veel mensen weekten de niet-afgestempelde zegels af en gebruikten ze opnieuw. Sterker: soms knipten ze ze alleen maar af en plakten ze met papier en al op hun eigen brieven. Of nóg sterker: ze deden dat met plakband.

U ziet: er is geen twijfel mogelijk, dit zegeltje helpt u over het dode punt.

VRAGEN? IEMAND NOG VRAGEN?

VRAAG 24. Welke plaatnummers zijn gebruikt voor het drukken van Block 1, het blok dat in 1926 verscheen bij gelegenheid van de Internationale Postzegeltentoonstelling die dat jaar van 16 tot 23 oktober in New York werd gehouden (Scott 630)?

ANTWOORD: De platen met de nummers 18770, 18771, 18773 en 18774. De ontbrekende plaat 18772 is gebruikt om er op de tentoonstelling vellen blokjes mee te drukken op een handpers, bij wijze van demonstratie. In totaal zijn daar 700 vellen gedrukt, dus 2800 souvenir sheets. Daarvan is er niet één verkocht, ze gingen allemaal terug naar het Bureau. De plaat zelf werd eerst onbruikbaar gemaakt en daarna vernietigd. In dit geval geldt dus: zoekt en gij zult niet vinden!

EEN KOSTBARE HARDING

ROTARY PRESS
TANDING 11
SCOTT 613
\$ 15,000.00

FLAT PLATE
TANDING 11
SCOTT 610
\$ 0.15

ROTARY PRESS
TANDING 10
SCOTT 612
\$ 1.50

DE U.S. KERSTZEGEL VAN 1969

Zonder Precancel

Met Precancel

Kopstaande
Precancels

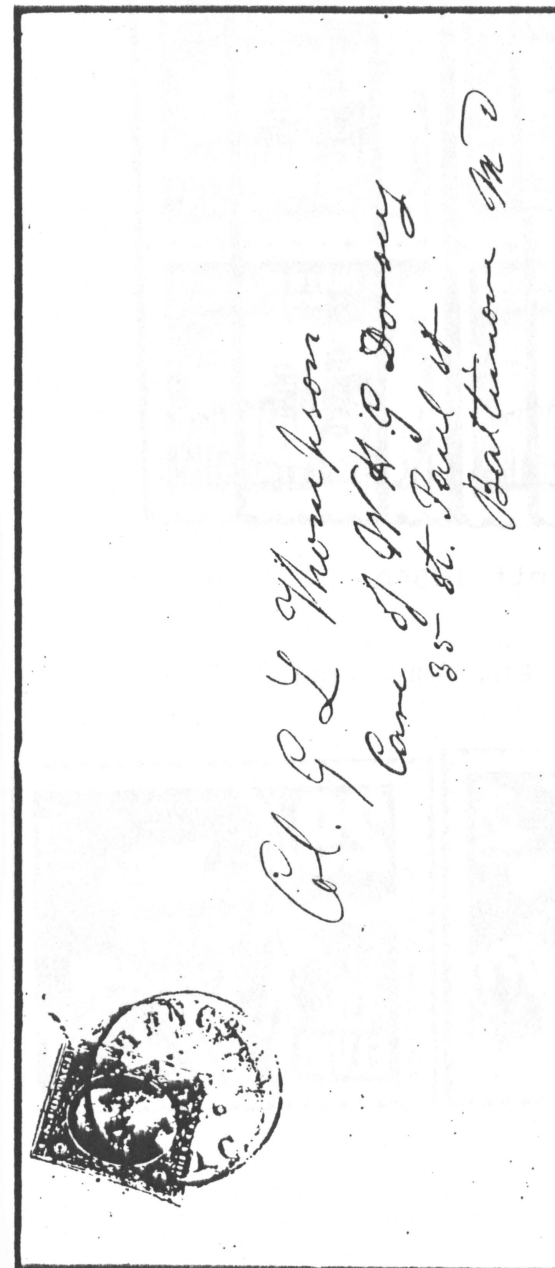
Precancel Dwars
Set-off

Komma met
ronde kop

Komma met
vierkante kop

EEN SPIONAGE-AFFAIRE ?

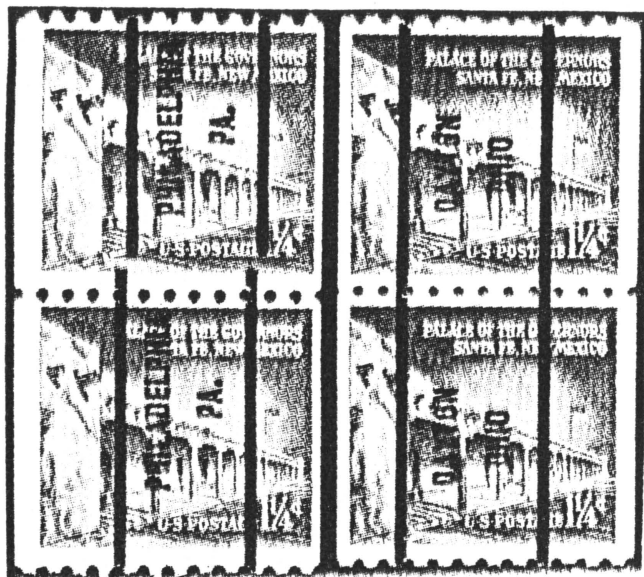

NEW YORK JULY XXVITH. WM. A. BRADLEY. E. ST. OPPOSITE HALL. WASHN. STEARNS HAS GOT THOMPSONS

PAPERS FROM BENEDICT AND GONE HOME. THE COL. MUST HEAD HIM OFF AND GET THEM BY ALL MEANS

J. M. NELSON.

GROTE EN KLEINE GAATJES

Scott 1054A

(ROCK EN) ROL-ZEGEL

A. J. van Hulst
 MAAND VAN DE POSTZEGEL EN KERSTMIS 1991
 IN CANADA
 Wat vertellen de Postzegels?

MAAND VAN DE POSTZEGEL

Zoals wij vorige maand in het "Esdoornblad" al opmerkten, achten wij de vier zegels die Canada Post het licht deed zien ter gelegenheid van de Maand van de Postzegel een bijzonderlijk artikeltje waard. Zij zijn gewijd aan "Folktales", dus aan volksverhalen en sprookjes. De compositie van de zegelbeelden is voor alle zegels dezelfde: een groot hoofd van de hoofdrolspeler met op de voorgrond motieven uit de sprookjes.

De eerste zegel is gewijd aan "Buried Treasure", de Begraven Schat. In Nova Scotia leeft een schat van verhalen over zulke schatten. Die gaan onveranderlijk over sinistere piraten die hun geroofde buit begraven met het lijk van een vermoorde zee-man boven op de schatkist, zodat zijn geest de schat kon bewaken. Een droom openbaart dat dan aan een plaatselijke bewoner, die in het holst van de nacht met een stelletje kameraden op zoek gaat naar de buit. Vaste regel was dat er niet over angst werd gesproken en dat het spook niet mocht worden wakker gemaakt. Werder dan toch een verkeerd woord gezegd, dan moesten de schatgravers lopen voor hun leven om aan het woedend geworden spook te ontkomen.

Op de zegel is zo'n verhaal uit Oak Island in Nova Scotia als motief gekozen. Op dat eiland heeft een geheimzinnige kuil reeds tientallen gelukzoekers aangetrokken door

de verhalen over fabelachtige schatten die de beruchte Captain Kidd daar zou hebben begraven. Het grote hoofd van deze Captain vormt het centrale motief. Het kijkt naar piraten die 's nachts hun schat begraven, terwijl in de verte een boot ligt te wachten.

De tweede zegel, "De Weesjongen" (Orphan Boy) illustreert een verhaal van intrige en geweld, verteld door de Inuit van Labrador. De jongen Kaujjakjuk is tijdens de jacht van zijn ouders gescheiden geraakt en drijvende ijsschotsen voeren hem naar een vreemd land. De bewoners daarvan behandelen hem als een slaaf en hij moet slapen bij de honden.

Zijn oudere broer was een machtige Shaman, een medicijnman, onzichtbaar voor anderen, die hem 's nachts krachtige toverformules leerde.

Zo moest hij nu schuilen voor drie sterke ijsberen die het kamp kwamen overvallen. Dan moest hij uit zijn schuilplaats komen en zijn kwelgeesten voor de beren gooien. Er bleven alleen vier vrouwen in leven, twee heel goede en twee slechte. Zijn broer trouwde met de ene en hijzelf met de andere goede vrouw, de twee slechte sloeg hij dood nadat hij hun wandaden had gewroken. De Inuit gebruiken dit verhaal om hun kinderen te leren anderen met respect te behandelen, vooral hen die niet zo gelukkig zijn.

De zegel toont het hoofd van Kaujjakjuk met op de voorgrond de ijsberen en de honden.

De "Betoverde Kano" (Witched Canoe) op de derde zegel komt uit Quebec en dateert uit de 19de eeuw. Het verhaalt hoe jonge houthakkers met Nieuwjaar in de wouden moeten blijven, terwijl zij het liever thuis hadden gevierd met hun meisjes. Ze weten echter de juiste toverspreuk uit te spreken

en de duivel zorgt ervoor dat zij met een ongelooflijk snel vliegende kano naar huis kunnen. Maar als die kano onderweg een kruis zou raken of als iemand de naam des Heren zou uitspreken, dan zouden ze hun ziel aan de satan verliezen. De heenreis verliep goed, maar de terugreis was, met een dronken stuurman aan het roer, rampzalig. De wilde tocht eindigde met een botsing tegen een boom in het houthakkerskamp, maar er werd niemand gewond.

Toen zij echter in de lente naar huis gingen, zo onthulde dan de verteller, vonden ze de vrouwen voor wie zij hun ziel op het spel hadden gezet getrouwd met anderen.

Op de zegelde kop van de duivel en de naar een dorp vliegende kano.

De laatste zegel toont "Warm Wind Chinook". Chinook is een Indiaans woord dat "sneeuweter" betekent. Het is de benaming van een warme, droge wind die over de oostelijke Rockies jaagt, de temperatuur met 20 graden of meer doet stijgen en de sneeuw doet smelten alsof hij is betoverd.

Zo verhaalt een bepaalde Chinook-legende hoe op een dag in Morley, in Alberta, de sneeuw alles had bedekt. Alleen de kerk-toren staker nog boven uit. De parochianen hadden hun paarden aan de toren vastgemaakt en kwamen door een uitgegraven tunnel in de kerk. Tijdens de dienst stak de Chinook op. Toen de parochianen uit de kerk kwamen was de sneeuw gesmolten en bungelden hun paarden aan de torenspits.

Een andere legende wil dat eens een reiziger die op een zondag met zijn slee naar Calgary onderweg was en door een Chinook werd overvallen, probeerde voor de Chinook uit te vluchten. Toen hij op de plaats van bestemming aankwam, was hij gedeeltelijk

bevroren, terwijl zijn medepassagier, die achter hem had gezeten, een zonnesteek had opgelopen!

DE KERSTZEGELS

Dat de Kerstviering in de Nieuwe Wereld Nederlandse invloeden vertoont is wel enigszins bekend, maar wordt dit jaar door de Canadezen zelf uit de doeken gedaan, naar wij geloven voor het eerst.

De Canadese Kerstzegels van 1991 verraden die grote Nederlandse invloed. Kinderen in de hele wereld kennen hem bij vele namen en in verschillende costuums gekleed, maar het lijkt geen twijfel dat Santa Claus vreugde brengt aan vele miljoenen kinderen in de Kersttijd.

Canada Post bracht vier zegels uit om de fameuze "man in het rood" op vier klassieke manieren uit te beelden. Waarmee tegemoetgekomen werd aan de etnische achtergronden en opvoeding van velen.

Veel Canadezen kennen hem als Santa Claus, een Kerstmisfiguur die in de 17e eeuw voor het eerst in Noord-Amerika werd geïntroduceerd door de Nederlanders toen zij sinds 1625 Nieuw-Amsterdam beheerden, thans New York City. Zij noemden hem "Sant Herr Cholas" of "Sinterklaas" en hij bezocht de kinderen op 5 december. Na de Britse overname in 1664 en 1673 werd zijn naam verengelst in "Santa Claus" en zijn surprises en geschenken verschoven naar Kerstavond. Aanvankelijk droeg hij een lange bisschopsmantel in verschillende kleuren. Het tegenwoordige Kerstmangewaad in het bekende rood met hoge zwarte laarzen is door de schilder Haddon Sundblom bedacht.

De 40c laat een Sinterklaas zien. Het is de Canadese versie van de Europese St. Nicholas, een filantropische bisschop uit de 4e

eeuw die woonde in wat nu Turkije is. De Nederlandse creatie werd veranderd in een vrolijke oude kabouterfiguur met een door een rendier getrokken slede, zoals hij is uitgebeeld in het 19e eeuwse werk "De Nacht voor Kerstmis" van Clement Moore.

De 35c stimulanstarief-zegel toont Groot-Brittannië's "Father Christmas". Afwijkend van de meeste andere versies stamt deze figuur van heidense feesten die werden gehouden rond de tijd van de zonnewende in de winter, die samenvielen met de Christelijke viering van Kerstmis.

Naar in het oude verhaal wordt verteld reed de Kerstman op een ezel of een geit van feest naar feest gedurende de twaalf(!) dagen van Kerstmis. Waar hij kwam, liet hij surprises achter in de (kinder)kousen en een houtblok voor de open haard.

De Franse "Bonhomme Noël" is het onderwerp van de 46c zegel. St. Nicholas, die uiteindelijk Bonhomme Noël werd, begon zijn surprisetraditie in de 12e eeuw met het vullen van kinderschoenen met geschenken. Later werd hij vergezeld door Père Fouettard, die zwepen achterliet voor de stoute kinderen. Het laatste ontwerp, op de 80c, toont een Sinterklaas zoals hij in vele Europese landen bekend is. Bekend om zijn genereuze giften aan de armen in de nacht, werd de dag van zijn dood, 6 december, in de 12e eeuw tot kerkelijke feestdag uitgeroepen. In sommige landen worden op de 6e december nog altijd kadootjes uitgewisseld.

St. Slipp ontwierp de zegels met stukjes uitgescheurd papier waarmee hij collages samenstelde. Die werden vervolgens met een computer verkleind op de juiste zegelgrootte. En daarmee werden deze eeuwenoude feestelijke gebruiken voor het eerst met de modernste apparatuur in beelden uitgedrukt.

KORT AMERIKAANS

Kreeg u Kerstgroeten uit de States met de Kerstzegels erop? Nou, dat mocht! De UPU-landen hadden er namelijk in toegestemd om die als geldig te beschouwen, ook al staat er geen waardecijfer op. De USPS had medegedeeld dat ze 29c waard waren en dat geloofden al die landen.

Was 1991 het recordjaar voor het aantal postale emissies, 1992 gaat toch een gooi doen naar verbetering van dat record. In een Olympisch jaar mag dat niemand verwonderen. Nu al staat vast dat er rond de 120 verzamelstukken zullen verschijnen en de praktijk leert dat er nog wel een paar bij zullen komen, ook al hangt er geen porto-verhoging in de lucht.

Over portoverhoging gesproken: er zijn 20 miljard G-zegels voor in de maak, al wordt de invoering pas begin 1994 verwacht. Particulieren drukken er 14.7 miljard, namelijk 2.5 miljard velzegels, 8.3 miljard rolzegels en 3.9 miljard boekjeszegels. De rest wordt bij het BEP gedrukt. Wat er op komt te staan is nog geheim. Misschien wel een geldzak in goud en "G = Greed" (geldzucht).

De 15e Black Heritage zegel heeft voor commotie gezorgd. Daarop staat William Edward Burghardt Du Bois, een strijder voor de burgerrechten van zwarten en een verklaard tegenstander van Booker T. Washington, die u kent van Sc. 873 en 1074. Waarom dan wel? Du Bois, die 95 jaar werd, trad op zijn 93e toe tot de communistische partij, deed afstand van zijn burgerschap en verhuisde naar Ghana. En dat mag niet, vinden velen.

We zijn toe aan de 70e Postmaster General sinds dat ambt in 1775 voor het eerst door Benjamin Franklin werd vervuld. Anthony M. Frank, de 69e, heeft er per 7 januari de brui aan gegeven. Op 2 februari 1988 was hij op die stoel gaan zitten, maar nu heeft hij een fauteuil als president van een biotechnisch bedrijf in San Francisco. Wij zullen niet om hem treuren. Zijn naam zal niet in vergetelheid raken, maar voortleven op een zwarte bladzijde in het geschiedenisboek van de Amerikaanse Post.

Op blz 1308 beloofden wij u een zegel voor de World Columbian Stamp Expo 1992, die nog in 1991 zou uitkomen. En nou zit u maar te wachten. Vanwege de mogelijke portoverhoging moest hij in portefeuille blijven. Maar nu is-ie er dan, in de waarde 29c. We hielden ons wél aan het beloofde zegelbeeld: een fragment van de Scott 118 uit 1869. Zogezegd een zegel-op-zegel zegel dus.

Die Columbus Tentoonstelling van hierboven heeft plaats in Chicago van 22 tot 31 mei a.s. Op de openingsdag komen er 5 souvenirvelletjes uit waarop de 16 Columbussen uit 1893 zijn afgebeeld. Legt u er maar vast \$ 16.34 voor klaar.

Het ophalen van de neus voor Revenues als gesignaleerd op blz 1354 heeft nu ook geen enkele officiële grond meer. De F.I.P., de "Fédération Internationale de Philatélie", heeft ze officieel erkend als behorend tot de traditionele filatelie. Het exposeren ervan op internationale expo's wordt geregulelementeerd. Als de "bigwigs", de hoge omes van die hoge club, nu ook nog eens FDC's, plaatnummerblokken en water verder al verzameld wordt gaan toelaten, gaat het er op lijken dat zulke happenings voor het verzamelvolk zijn bedoeld!

't Is maar goed dat wij zulke goeie filatelisten zijn, anders hadden we nooit gemerkt dat van de 928 miljoen Lovezegels uit 1991, Sc. 2535, er 259 miljoen een lijntanding 11 hebben. Op 9 mei kwam de zegel uit met de raamtanding $12 \frac{3}{4} \times 13$, maar in september gaf de Ormag perforeermachine van de American Bank Note Company, die voor deze mooie tanding zorgt, het op. Toen moest in allerijl de L-perforator worden ingeschakeld. Zodoende. De ABNC vond het niet nodig hieraan ruchtbaarheid te geven. De Filatelistische Dienst in Washington moest er dan ook door filatelisten op worden geattendeerd! Daar doen ze nu hun best om de L-versie alsnog in het assortiment op te nemen.

Op 15 januari kwamen 5 se-tenant semi-jumbo zegels uit voor de Olympische Winterspelen, gewijd aan skiën, ijshockey, bobsleeën, kunstrijden en schaatsen. Er zitten info-tabs aan, want anders weet u niet wat dat voor sporten zijn. Op de velrand staat "The XVI. Olympic Wintergames will be held in Albertville, France, Feb. 8-25." Foutje, bedaankt. De Spelen zijn de 23e al afgelopen. Wat voor uilen zitten er tegenwoordig bij de USPS? Kunnen ze daar dan niks meer? Maar ze waren wel slim genoeg om geen fosfor op die tabs aan te brengen, anders had u ze subiet weer als postzegel gebruikt.

De USPS heeft blz 1347 ook gelezen en flüks onze suggestie voor een Alaska Highway postzegel overgenomen. Komt op 30 mei. En Ted Stevens, de Senator van Alaska en toevallig lid van de Kamercommissie voor de Posterijen, heeft er echt niks mee te maken gehad. Integendeel: Stevens wil de huidige keuzeheren juist vervangen door een college, te benoemen door de President. Om de politiek buiten de postzegels te houden, weet u. . .

Van 4 tot 14 november 1992 houden de Collectors Club of New York en de Philatelic Foundation samen een internationale literatuurtentoonstelling "PhiLITex 92" in New York (al die shows lopen uit op tex, gex, hex of sex). Ook alweer ter ere van 500 jaar Amerika en vooral gericht op literatuur uit Frankrijk, Engeland, Spanje en Portugal, omdat deze landen een grote rol speelden bij het op poten zetten van dit werelddeel. Met Peter Stuyvesant in onze gedachten kregen wij moed om in te schrijven met ons Lexicon. U hoort nog of we mogen meedoen.

Even de gratis tip. Het boekje met Vissen uit 1986, Scott 2205-2209, wordt moeilijk. Er zijn al handelaren die 25% boven nominaal bieden. Vooral als u óók al bent bevorderd tot koel-calculerende-burger: kópen dat boekje!

Kijk even goed naar uw Desert Storm boekjeszegel Sc.2551a van vorig jaar. Staan er op het medaillelintje twee rode strepen? Dan valt u onder "normaal". Jammer! Ontbreken ze, dan valt u onder "boffer" en dan feliciteren wij u. In Virginia is er namelijk ook zoëen gevonden met geen spiertje rood erop.

Stelt u nog vlug een lijstje op over de in 1991 verschenen zegels? Welk ontwerp vond u: a) het mooist, b) het lelijkst, c) het meest belangwekkend, d) het meest overbodig? En dan wel graag voor: I) langlopende zegels, II) gelegenheidszegels, III) postwaarden en IV) alle categorieën samen. Dan laten wij u binnenkort weten of onze U.S.-collega's een goede smaak hebben. Die zijn nu bezig met hetzelfde spelletje, bij het weekblad "Linn's".

Hoera! er komt alwéér een nieuwe Tulp. De rolzegel van 29c die uitkwam met doorsteek 10 (door de USPS slit perforation genoemd) komt uit in rollen van 3000 met de gewone ouderwetse gaatjestanding 10. Hoezo? Wel, de rollen van 100 met doorsteek waren onbruikbaar in de plakmachines van de meeste grote verzenders. Foutje, bedankt!

In juli 1993 moet het Smithsonian Institution's National Postal Museum in Washington DC opengaan in het oude City Post Office op Capitol Hill, dat geheel gerestaureerd is. Er komen 16 miljoen zegels en covers in en 40.000 boeken. Directeur wordt James H. Bruns en die zet er ook antieke brievenbussen en postvervoermiddelen in en moderne videospelletjes, drukknopcomputers en andere attracties. Daarom is hij nu al beplakt met het etiket: te veel flauwe kul en te weinig filatelie. Maar hij is redacteur geweest bij de Bureau Issues Association, hij werkte bij de Stamps Division van de USPS en hij heeft boeken geschreven. Zijn pappa was ook al hoofdconservator bij hetzelfde museum. Een jongen van goede opvoeding dus. Advies: word t.z.t. één van de 1½ miljoen bezoekers die er per jaar worden verwacht.

Geheel lós van de politiek kwam de USPS op 16 februari met een 75c Great American voor Wendell Willkie. Ach jawel, die ként u toch nog wel? Dat was immers die Republikein die in 1940 de verkiezingen verloor van Roosevelt. Was toch een prestatie? Leuk idee en wellicht een nieuw verzamelgebied: verliezers van presidentsverkiezingen.
Zult u die Columbus nou echt heel dankbaar zijn? Zonder hem zat u nu mooi zonder hobby, beseft u dat wel?